

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Limba și Literatura Română - O Limbă și Literatură modernă (Franceză/Germană/Spaniolă/Italiană); Limba și Literatura Franceză - O Limbă și Literatură modernă (Spaniolă/Italiană); Conversie Profesională - Limba și Literatura Italiană

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ISTORIA LITERATURII ITALIENE: DANTE ALIGHIERI				
Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Victor CĂRCĂLE				
Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Cornelia NICHIFOR				
Anul de studiu	III	Semestrul	6	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categoriza formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categoriza de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	36	Curs	24	Seminar	12	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	22
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II și evaluări (a+b+c+d)	62
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală de curs dotată cu tablă și de preferință cu laptop și videoproiector
Desfășurare aplicații	Seminar • Sală de curs dotată cu tablă și de preferință cu laptop și videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate; Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba italiană; Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar și a culturii populare; Analiza textelor literare în limba italiană, în contextul tradițiilor literare din cultura de referință.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională;

	<ul style="list-style-type: none"> • Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice; • Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională
--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Originile literaturii italiene sunt prezentate în cele două mari tendințe fundamentale- poezia laică și poezia religioasă.
Obiective specifice	<p>Sunt analizați sub forma unor mici monografii Francesco d'Assisi, Jacopone da Todì, Guittone d'Arezzo. De asemenea, filonul laic este reprezentat de Școala Siciliană (Jacopo da Lentini, Pier della Vigna, Cielo d'Alcamo) și dulce stil nuovo (G. Guinizzelli, G. Cavalcanti, Cino da Pistoia). La seminar se va discuta preponderent poezia de iubire a secolului al XIII-lea.</p> <p>Cursul monografic este centrat pe cel mai important autor italian din toate timpurile. Sunt evidențiate atât partea poetică cât și cea e tratatist a lui Dante Alighieri. Sunt tratate atât separat cât și din perspectiva intertextualității atât operele minore cât și <i>Divina Commedia</i>. La seminar studenții vor putea analiza o serie de texte propuse de titularul de curs și de asemenea o serie de teme specifice operei dantești.</p>

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • La letteratura religiosa: Francesco d'Assisi, Jacopone da Todì, Guittone d'Arezzo 	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • La letteratura laica: Școala Siciliană (Jacopo da Lentini, Pier della Vigna, Cielo d'Alcamo) și Dolce stil nuovo (G. Guinizzelli, G. Cavalcanti, Cino da Pistoia) 	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • Dante Alighieri, <i>Vita Nuova</i> 	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • Dante Alighieri, <i>De vulgari eloquentia</i> 	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • Dante Alighieri, <i>Convivio</i> (IV trattato) <i>Inferno</i>, <i>Epistole</i>, <i>De monarchia</i> (III trattato) 	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Divina Commedia</i>- Presentazione generale 	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Divina Commedia</i>- Personaggi e figure celeberrime 	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele

			discutate.
• Beatrice fra <i>Vita Nuova</i> și <i>Commedia</i>	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Il percorso dell'amore di Francesca da Rimini	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• La poesia eroica di Farinata	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• La triplice funzione di Brunetto Latini	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Il pensiero politico di Dante e dei poeti del Duecento	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Dante ed i poeti dell'antichità	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.
• Il mito del ritorno di Ulisse	2	Prelegerea, dialogul, problematizarea	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: suport de curs cu textele discutate.

Bibliografie

D'Arco, Avale, Silvio, *L'ultimo viaggio di Ulisse*, "Studi danteschi" 43 (1966), pp. 35-68 (poi in *Modelli semiologici nella Commedia di Dante*, Milano, Bompiani, 1975);

Padoan G., *Ulisse "fandi fictor" e le vie della sapienza*, in *Il pio Enea, l'empio Ulisse*, Ravenna 1977, pp. 170-199;

Scott, John A., *L'Ulisse dantesco*, in *Dante magnanimo*, Firenze, Olschki, 1977, pp. 117-193;

F. Forti, "Curiositas" o "fol hardement"?, in *Magnanimitate. Studi su un tema dantesco*, Bologna, Pàtron, 1977, pp. 161-206;

G. Barberi Squarotti, L'"esempio" di Ulisse, in *In nome di Beatrice e altre voci. Dalla "Vita Nuova" alla "Commedia"*, Torino, Genesi, 1992, pp. 71-88;

M. Corti, La "favola" di Ulisse: invenzione dantesca? in *Percorsi dell'invenzione*, Torino, Einaudi, 1993, pp. 113-145;

G. Ferroni, Tra Dante e Petrarca, in *Ulisse: archeologia dell'uomo moderno*, a cura di Piero Boitani e Richard Ambrosini, Roma, Bulzoni, 1998, pp. 165-185;

P. Boitani, *Parole alate. Voli nella poesia e nella storia da Omero all'11 Settembre*, Milano, Mondadori, 2004, cap. 2 (pp. 31-57) o cap. 8 (pp. 227-254);

B. Terracini, Il canto XXVII dell'"Inferno", "Lettere italiane" 6 (1954), n. 1, pp. 3-35 (poi in *Analisi stilistica*, Milano, Feltrinelli, 1966);

G. Barberi Squarotti, La voce di Guido da Montefeltro, in *In nome di Beatrice e altre voci. Dalla "Vita Nuova"*

<p>alla “Commedia”, Torino, Genesi, 1992, pp. 89-116.</p> <p>Lecture consigliate</p> <p>P. Boitani, <i>L’ombra di Ulisse</i>, Bologna, Il Mulino, 1992;</p> <p>Ulisse: archeologia dell’uomo moderno, a cura di Piero Boitani e Richard Ambrosini, Roma, Bulzoni, 1998;</p> <p>E. Pasquini, <i>Dante e le figure del vero. La fabbrica della “Commedia”</i>, Milano, Bruno Mondadori, 2001.</p>
<p>Bibliografie minimală</p>
<p>Güntert, G. e Picone, M. (a cura di), <i>Lectura Dantis Turicensis</i>, 3 volumi, Firenze, Cesati, 2000-2002</p> <p>Hollander, R., <i>Dante Alighieri</i>, Milano, Marzorati, 2000</p> <p>Malato, E., <i>Dante</i>, Roma, Salerno Editrice, 1999</p> <p>Merlante, R., <i>Il Dizionario della «Commedia»</i>, Bologna, Zanichelli, 1999</p> <p>Padoan, G., <i>Introduzione a Dante</i>, Firenze, Sansoni, 1995</p>

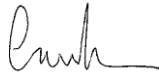
Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Questioni generali sulla Commedia (testo di riferimento: D. Alighieri, <i>La Divina Commedia. Canti scelti e percorsi</i> a cura di M. Guglielminetti, P. Garneri, A. Lanza, Milano, Principato, 1994 e successive ristampe, pp. 9-190); 	2	Conversația, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Questioni generali sulla Commedia (testo di riferimento: D. Alighieri, <i>La Divina Commedia. Canti scelti e percorsi</i> a cura di M. Guglielminetti, P. Garneri, A. Lanza, Milano, Principato, 1994 e successive ristampe, pp. 9-190); 	2	Conversația, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Struttura dell’Inferno 	2	Conversația, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Struttura dell’Inferno 	2	Conversația, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Commento analitico ai canti XXVI e XXVII; 	2	Conversația, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • Commento analitico ai canti XXVI e XXVII; 	2	Conversația, discuții	
<ul style="list-style-type: none"> • L’analisi di un saggio critico, scelto fra quelli indicati. 	2	Conversația, discuții	
Bibliografie			
<p>D’Arco, Avalue, Silvio, <i>L’ultimo viaggio di Ulisse</i>, “Studi danteschi” 43 (1966), pp. 35-68 (poi in <i>Modelli semiologici nella Commedia di Dante</i>, Milano, Bompiani, 1975);</p> <p>Padoan G., <i>Ulisse “fandi fitor” e le vie della sapienza</i>, in <i>Il pio Enea, l’empio Ulisse</i>, Ravenna 1977, pp. 170-199;</p> <p>Scott, John A., <i>L’Ulisse dantesco</i>, in <i>Dante magnanimo</i>, Firenze, Olschki, 1977, pp. 117-193;</p> <p>F. Forti, “Curiositas” o “fol hardement”?, in <i>Magnanimitate. Studi su un tema dantesco</i>, Bologna, Pàtron, 1977, pp. 161-206;</p> <p>G. Barberi Squarotti, L’“esempio” di Ulisse, in <i>In nome di Beatrice e altre voci. Dalla “Vita Nuova” alla “Commedia”</i>, Torino, Genesi, 1992, pp. 71-88;</p> <p>M. Corti, La “favola” di Ulisse: invenzione dantesca? in <i>Percorsi dell’invenzione</i>, Torino, Einaudi, 1993, pp. 113-145;</p> <p>G. Ferroni, Tra Dante e Petrarca, in <i>Ulisse: archeologia dell’uomo moderno</i>, a cura di Piero Boitani e Richard Ambrosini, Roma, Bulzoni, 1998, pp. 165-185;</p> <p>P. Boitani, <i>Parole alate. Voli nella poesia e nella storia da Omero all’11 Settembre</i>, Milano, Mondadori, 2004, cap. 2 (pp. 31-57) o cap. 8 (pp. 227-254);</p> <p>B. Terracini, Il canto XXVII dell’“Inferno”, “Lettere italiane” 6 (1954), n. 1, pp. 3-35 (poi in <i>Analisi stilistica</i>, Milano, Feltrinelli, 1966);</p> <p>G. Barberi Squarotti, La voce di Guido da Montefeltro, in <i>In nome di Beatrice e altre voci. Dalla “Vita Nuova” alla “Commedia”</i>, Torino, Genesi, 1992, pp. 89-116.</p> <p>Lecture consigliate</p> <p>P. Boitani, <i>L’ombra di Ulisse</i>, Bologna, Il Mulino, 1992;</p> <p>Ulisse: archeologia dell’uomo moderno, a cura di Piero Boitani e Richard Ambrosini, Roma, Bulzoni, 1998;</p> <p>E. Pasquini, <i>Dante e le figure del vero. La fabbrica della “Commedia”</i>, Milano, Bruno Mondadori, 2001.</p>			
Bibliografie minimală			
<p>Güntert, G. e Picone, M. (a cura di), <i>Lectura Dantis Turicensis</i>, 3 volumi, Firenze, Cesati, 2000-2002</p> <p>Hollander, R., <i>Dante Alighieri</i>, Milano, Marzorati, 2000</p> <p>Malato, E., <i>Dante</i>, Roma, Salerno Editrice, 1999</p> <p>Merlante, R., <i>Il Dizionario della «Commedia»</i>, Bologna, Zanichelli, 1999</p> <p>Padoan, G., <i>Introduzione a Dante</i>, Firenze, Sansoni, 1995</p>			

9. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate.

10. **Evaluare**

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Este necesară o cunoaștere a operelor discutate, precum și a bibliografiei obligatorii.	examinare scrisă	50%
Seminar	Interpretări creative, pe marginea bibliografiei obligatorii.	referat pe o temă precizată	50%
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Interpretare contextualizată a operelor studiate • Interpretări proprii 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2020		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
2.10.2020	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
2.10.2020	